

Sprawdzone rozwiązania

13.01.2010.

Większość organizacji, składając wnioski o unijne wsparcie, musi zapewnić w projekcie tzw. wkład własny. Zdarza się, że może być to wkład rzeczowy, jednak coraz częściej społecznicy zmuszeni są zagwarantować określoną kwotę, którą dołożą do projektu jako swój wkład finansowy. Dla wielu stowarzyszeń jest to prawdziwy problem, często zamykający drogę do funduszy.

Jednym z rozwiązań jest zaciągnięcie kredytów przez organizacje lub wsparcie samorządu, który wyłoży pieniądze na tzw. wkład własny. Wobec tak zarysowującej się sytuacji część samorządów w Polsce zaczyna już myśleć o wdrożeniu nowych rozwiązań, pozwalających wesprzeć organizacje w korzystaniu z unijnych funduszy.

Niniejszy artykuł ma zaprezentować dobre praktyki w zakresie samorządowych mechanizmów prefinansowania oraz finansowania wkładów własnych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Spotykamy często rozwiązaniem przygotowanym przez samorządy jest tworzenie funduszy pożyczkowych. Modelowym rozwiązaniem jest przykład miasta Słupsk, które udziela nieoprocentowanych pożyczek organizacjom, mającym problem z płynnością finansową. Miasto Warszawa z kolei ma fundusz wkładu własnego dla organizacji. Działa to w ten sposób, że jeżeli organizacja startuje w konkursie, w którym wymagany jest wkład własny, może go otrzymać z budżetu miasta. Samorządy angażują środki publiczne, żeby organizacje mogły przyciągać środki zewnętrzne na poziom gminy czy powiatu.

Innym prekursorem skutecznego rozwiązania wsparcia organizacji pozarządowych jest miasto Cieszyn, które wdrożyło mechanizm udzielania pożyczek organizacjom, które otrzymały środki z funduszy zewnętrznych. Miasto opracowało przejrzysty mechanizm udzielenia tego rodzaju wsparcia. Powstał regulamin, który określa ścieżkę postępowania dla organizacji zainteresowanych skorzystaniem z pożyczki. Ten mechanizm zaczęto wprowadzać w odpowiedzi na zapotrzebowanie organizacji, które oczekiwały zbyt długo na wypłatę refundacji z realizowanych projektów. Należy podkreślić, że udzielane pożyczki nie są oprocentowane. Brak własnych funduszy jest jednym z kryteriów, które musi spełniać organizacja, jeśli chce otrzymać pożyczkę. Pożyczki są udzielane poza procedurami konkursowymi, w tzw. naborze ciągłym, do wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel.

System pożyczkowy z powodzeniem sprawdza się także w Jastrzębiu Zdroju, gdzie miasto przy współpracy z lokalnymi organizacjami wypracowało dobry mechanizm udzielania tego rodzaju wsparcia. Potrzeba wprowadzenia w życie takiego rozwiązania wynikała z trudnej sytuacji organizacji, często małych, które będąc w słabej kondycji finansowej nie mają środków na pokrycie wkładu własnego w przygotowywanych projektach. Zapis umożliwiający udzielanie pożyczek na realizację zadań przez organizację zawarto w „Rocznym programie współpracy” . Pozwala on udzielać pożyczki w przypadku prefinansowania projektów. W tym przypadku nie ma ścisłej procedury ubiegania się o pożyczkę. Tu wystarczy zwrócić się z pisemną prośbą do urzędu miasta o udzielenie pożyczki. Do wniosku dołącza się umowę zawartą z grantodawcą oraz sprawozdanie finansowe za ostatni rok. W tym przypadku pożyczki także nie są oprocentowane, a jedyną formą zabezpieczenia jest weksel In blanco wraz z deklaracją wekslową. Zarówno w tym, jak i w przypadku Cieszyna pożyczki udzielane są na czas określony.

Kolejnym, jak wynika z doświadczeń Elbląga, skutecznym mechanizmem wsparcia organizacji pozarządowych jest tzw. Fundusz Grantowy, z którego środki mają służyć organizacjom pozarządowym jako źródło zapewnienia wkładu własnego do realizacji ich projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Zasady działania Funduszu zostały określone w Zarządzeniu Prezydenta Elbląga. Miasto zabezpieczyło w budżecie kwotę z przeznaczeniem na wkład własny dla organizacji działających w sferze pożytku publicznego. O wysokości tych środków co roku decyduje Rada Miejska. Środki z Funduszu Grantowego rozdysponowane są w drodze otwartego konkursu ofert zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Konkurs ogłasza Prezydent Miasta Elbląga. Nabór wniosków ma charakter ciągły. W omawianym systemie organizacje mają możliwość pozyskania środków finansowych na dofinansowanie wkładu własnego poprzez pozyskanie samorządu jako partnera do realizacji projektu oraz złożenie oferty realizacji zadania publicznego w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Samorząd Elbląga może sfinansować do 100% wkładu własnego. Organizacje, które chcą pozyskać środki na wkład własny mają dwie możliwości jego otrzymania. Po pierwsze w trakcie realizacji projektu finansowanego ze środków zewnętrznych lub przed realizacją zadania ze środków zewnętrznych. To znaczy organizacja ubiega się o dofinansowanie u zewnętrznego grantodawcy i równocześnie składa wniosek o sfinansowanie wkładu własnego do Miasta Elbląga. Omawiane rozwiązania stanowią dobre przykłady radzenia sobie z problemem finansowania wkładów własnych organizacji pozarządowych. Samorządy wdrażając system wsparcia organizacji poprzez pożyczki lub Fundusz Grantowy pokazały, że takie działania są możliwe i skuteczne, ale również w pełni zgodne z obowiązującym prawem. Mariusz Bartosik
Wiceprezes LGD WIECZNO